

Internetconsultatieverslag

Onderwerp: Concept-besluit bredere inzet re-integratieinstrumenten

Het ontwerpbesluit heeft van 21 juli 2022 tot 19 augustus 2022 opengestaan voor internetconsultatie. De consultatie heeft vier reacties opgeleverd, te weten van de organisatie Onbeperkt aan de Slag, Ieder(in), een burger en een anonieme reactie.

Er is overwegend positief gereageerd op het ontwerpbesluit. Ieder(in) en Onbeperkt aan de Slag herkennen dat mensen met een IVA- of DGA-uitkering graag willen proberen om te gaan werken. Ieder(in) juicht toe dat het VN-Verdrag Handicap als vertrekpunt is genomen voor het ontwerpbesluit.

De anonieme reactie heeft aangegeven dat aparte wetgeving voor IVA-gerechtigden overbodig is omdat de uitkering alleen toegekend dient te worden aan personen die geen duurzame restcapaciteit tot werken meer hebben. Er wordt gesteld dat als een persoon later toch duurzaam tot werken in staat zou zijn, de IVA uitkering destijds ten onrechte is verstrekt, en dient te worden beëindigd na een herbeoordeling. Het kabinet ziet in deze kritiek geen aanleiding om het ontwerpbesluit aan te passen. Het ontvangen van een IVA-uitkering houdt namelijk niet per definitie in dat de persoon geen enkele mogelijkheid meer heeft om te werken of om zich te ontwikkelen.

Generieke aanpak

Bij de internetconsultatie is gevraagd waarom er niet meteen voor een generieke aanpak is gekozen. Het kabinet reageert dat er is gekozen voor een tijdelijk besluit om te onderzoeken in hoeverre personen met een IVA- en DGA-uitkering werk kunnen vinden verrichten, en behouden. Tevens wordt geëvalueerd wat de ervaringen met de dienstverlening zijn. Op basis van de resultaten uit de tussenevaluatie maakt het kabinet een besluit over het al dan niet overgaan tot een wetwijzigingstraject waardoor de re-integratiedienstverlening aan personen met een IVA- of DGA-uitkering structureel gemaakt zou worden.

Menselijke maat boven kosteneffectiviteit

Ieder(in) acht het van belang dat de ministers de nadruk leggen op persoonlijke ontwikkeling, kwaliteit van leven en gezondheid en niet op de kosteneffectiviteit van het ontwerpbesluit. Het kabinet licht toe dat dit punt in de evaluatie wordt meegenomen en dat wordt onderzocht wat de individuele en maatschappelijke baten van de inzet van re-integratie instrumenten voor een IVA- DGA uitkeringsgerechtigde kunnen zijn, naast een beschrijving van de kosten van de dienstverlening.

Ieder(in) licht toe dat de kosten voor het experiment daarnaast niet mogen leiden tot een vermindering van de baten voor andere doelgroepen die gebruik maken van de betreffende uitkeringsregelingen. Het kabinet stelt dat de kosten voor dit experiment worden gedekt vanuit het re-integratiebudget UWV. Het leidt niet tot een vermindering van dienstverlening aan andere doelgroepen die een uitkering ontvangen.

Zorgvuldige communicatie

Zowel Ieder(in) als Onbeperkt aan de Slag geven aan dat er zorgvuldig over het experiment gecommuniceerd moet worden. Hierbij is het voor de organisaties belangrijk om te benadrukken dat een IVA- of DGA-uitkering niet gelijk is aan stilstand op het vlak van persoonlijke ontwikkeling en kwaliteit van leven. Onbeperkt aan de Slag ontving signalen dat personen uit de doelgroep voor dit experiment voorheen van UWV te horen kregen dat zij beter niet konden gaan werken omdat de persoon alle verdiende inkomsten zou moeten inleveren. Onbeperkt aan de slag stelt verder dat personen niet door UWV op de hoogte werden gesteld van de mogelijkheden voor voorzieningen die reeds beschikbaar waren. Het kabinet ondersteunt dat er zorgvuldig gecommuniceerd zal worden richting mogelijke deelnemers. Dit is omschreven in het concept-besluit. Het kabinet is niet bekend met signalen dat UWV personen uit de doelgroep in het verleden heeft geadviseerd niet te gaan werken vanwege mogelijke financiële of andere consequenties voor betrokkenen.

Duur experiment

Er wordt aanbevolen om kritisch te kijken naar de duur van het experiment en over te gaan tot een wetwijziging indien na de tussenevaluatie blijkt dat de persoonlijke en maatschappelijke effecten boven verwachting zijn. Het kabinet stelt dat over de mogelijkheid tot wetwijziging naar

aanleiding van de tussenevaluatie reeds is nagedacht en dat dit is beschreven in het concept-besluit.

Herbeoordeling

Onbepakt aan de Slag vraagt zich af wanneer UWV constateert dat er een herbeoordeling moet plaatsvinden, of personen nog een half jaar of een jaar te veel uren kunnen werken of dat er na een maand al een herbeoordeling volgt. Het kabinet verwijst naar het concept-besluit onder hoofdstuk 4 waar uiteen wordt gezet dat bepaalde inkomenssignalen aanleiding kunnen bieden tot een herbeoordeling. Tevens kan UWV besluiten over te gaan tot een herbeoordeling naar aanleiding van bijvoorbeeld een handhavingssignaal of op eigen verzoek van een IVA- of DGA-uitkeringsgerechtigde. Los van het experiment wordt de maatregel vijf jaar niet herbeoordelen uitgevoerd waardoor IVA- en DGA-uitkeringsgerechtigden voor het merendeel van het experiment niet worden opgeroepen voor een herbeoordeling naar aanleiding van een inkomenssignaal.¹

¹ Kamerstukken II 2021/22, 26448, 32716, nr. 685, p. 12.